

İlgili Kanun / Madde
2821 S.SK/61

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2010/47893

Karar No. 2010/37639

Tarihi: 14.12.2010

- SENDİKA AİDAT ALACAĞI
- SENDİKANIN ÜYESİ İŞÇİLERİN LİSTESİNİ HER TİS DÖNEMİNDE VERMESİNİN GEREKMEŞİ
- LİSTE VERMEYEN SENDİKANIN FAİZ BAŞLANGICI İÇİN AYRICA İŞVERENİ TEMERRÜDE DÜŞÜRMESİNİN GEREKECEĞİ

ÖZETİ Toplu İş Sözleşmelerinde kesilen aidatın ne zaman sendikaya yatırılacağı hususu düzenlenmiş ise ayrıca ihtara gerek kalmadan bu tarihlerden itibaren faize karar verilmeli, düzenlenmemiş ise taraf sendikanın işvereni temerrüde düşürmesi gerekir. Dava tarihinden önce sendika tarafından işverenin temerrüde düşürülmesi söz konusu değil ise dava ve ıslah tarihi temerrüt tarihini oluşturmaktadır.

Somut olayda, davacı sendika ile davalı işveren arasında imzalanan Toplu İş Sözleşmelerinde sendika aidatlarının ne şekilde ve hangi sürede davacı sendika hesabına yatırılacağı düzenlenmiştir. Ancak davacı sendikanın her toplu iş sözleşmesi döneminde yasa ve toplu iş sözleşmeleri uyarınca üyesi olan işçilerin listesini, sendika tüzüğüne göre üyelerin sendikaya ödemeyi kabul ettikleri üyelik aidatı miktarını ve banka hesap numarasını davalı işverene gönderip göndermediği anlaşılamamaktadır. Mahkemece öncelikle bu hususlar araştırılmalıdır. Sendika bu belge ve bilgileri davalı işverene göndermediği takdirde Toplu İş Sözleşmelerinde belirtilen ödeme tarihine göre faiz isteminde bulunamayacaktır

DAVA: Davacı, 1000 TL aidat alacağının ait oldukları (kesildikleri) aylardan 1 ay sonra başlayacak en yüksek işletme kredisi faiz oranı uygulanarak ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteği hüküm altına almıştır.

Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hâkimi O.F.Tüfek tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Dava, 2821 Sendikalar Kanununun 61. maddesi uyarınca açılmış bulunan sendika üyelik aidat alacağının tahsili istemine ilişkindir.

Davacı vekili, davalı belediyenin davacı sendika adına kestiği aidatları 2821 sayılı Kanun'un 61. maddesine göre kesildikleri tarihlerden itibaren bir ay içinde davacı sendikaya ödemesi gerekirken bu davalının bu edimini yerine getirmediği 21.3.2001 tarihli noterlik bildirimine rağmen de ödeme yapılmadığını belirterek, sendika üyelik aidatı alacağının ait oldukları aylardan bir ay sonra başlayacak en yüksek işletme kredisi faizi oranında faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı vekili cevap dilekçesinde davacının birikmiş aidat borcuna ilişkin olarak daha önce dava açtığını ve kararın kesinleştiğini, aynı döneme ilişkin ikinci bir dava açılmayacağını belirterek davanın reddine karar verilmesi gerektiğini savunmuştur.

Mahkemece; Belediye Başkanlığının bildirdiği aidat miktarları ve tutarları konusunda taraflar arasında uyuşmazlık bulunmadığı gerekçesi ile davanın kabulü ile aidat alacağının ait olduğu aylardan bir ay sonra başlayacak en yüksek işletme kredisi ile birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine karar verilmiştir.

Hüküm süresi içerisinde davalı vekili tarafından, temyiz edilmiştir.

Temyize göre uyuşmazlık hüküm altına alınan alacaklara hangi tarihten itibaren faiz yürütülmesi gerektiği noktasında toplanmaktadır.

Sendikalar Kanununun 61. maddesinin birinci fıkrasında: "işyerinde uygulanan toplu iş sözleşmesinin tarafı olan işçi sendikasının, toplu iş sözleşmesi yapılmamışsa veya sona ermişse yetki alan işçi sendikasının yazılı talebi ve aidatı kesilecek sendika üyesi işçilerin listesini vermesi üzerine, işveren sendika tüzüğü uyarınca üyelerin sendikaya ödemeyi kabul ettikleri üyelik aidatını ve Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu gereğince sendikaya ödenmesi gerekli dayanışma aidatını, işçilere yapacağı ücret ödemesinden kesmeye ve kestiği aidatın nevini belirterek tutarını ilgili sendikaya göndermeye mecburdur." Aynı maddenin ikinci fıkrasında ise, "Yukarıdaki fıkra gereğince sendika tüzüğüne uygun olarak kesilmesi istenen aidatı kesmeyen işveren ilgili sendikaya karşı kesmediği veya kesmesine rağmen bir ay içinde ilgili kuruluşa göndermediği miktar tutarınca genel hükümlere göre sorumlu olduktan başka aidatı sendikaya verinceye kadar bankalarca işletme kredilerini uygulanan en yüksek faizi ödemek zorundadır" denilmektedir.

O halde: 2821 sayılı Sendikalar Kanunu'nun 61/1.maddesine göre bir işyerinde veya işletmede toplu iş sözleşmesi yapmak için 2822 Sayılı Toplu İş

Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanununun 16. Maddesi uyarınca yetki belgesi alan işçi sendikası, yetki belgesine konu işyeri veya işletmede çalışan üyesi işçilerin listesini, sendika tüzüğüne göre üyelerin sendikaya ödemeyi kabul ettikleri üyelik aidatını ve sendikanın banka hesap numarasını işverene bildirmesi ve bu listeye göre üyelik aidatını kesilmesini ve sendikanın banka hesabına yatırmasını istemesi gerekir.

Borçlar Kanunu'nun "Borçlunun temerrüdü" başlıklı 101. maddesinin birinci fıkrasında "Muaccel bir borcun borçlusu alacaklının ihtarı ile mütemerrit olur. " ikinci fıkrasında ise "Borcun ifa edileceği gün müttelifkan tayin edilmiş veya muhafaza edilen bir hakka istinaden iki taraftan birisi bunu usulen ihbarda bulunmak suretiyle tespit etmiş ise, mücerret bu günün hitamı ile borçlu mütemerrit olur. " hükümleri yer almaktadır.

Toplu İş Sözleşmelerinde kesilen aidatın ne zaman sendikaya yatırılacağı hususu düzenlenmiş ise ayrıca ihtarla gerek kalmadan bu tarihlerden itibaren faize karar verilmeli, düzenlenmemiş ise taraf sendikanın işvereni temerrüde düşürmesi gerekir. Dava tarihinden önce sendika tarafından işverenin temerrüde düşürülmesi söz konusu değil ise dava ve ıslah tarihi temerrüt tarihini oluşturmaktadır.

Somut olayda, davacı sendika ile davalı işveren arasında imzalanan Toplu İş Sözleşmelerinde sendika aidatlarının ne şekilde ve hangi sürede davacı sendika hesabına yatırılacağı düzenlenmiştir. Ancak davacı sendikanın her toplu iş sözleşmesi döneminde yasa ve toplu iş sözleşmeleri uyarınca üyesi olan işçilerin listesini, sendika tüzüğüne göre üyelerin sendikaya ödemeyi kabul ettikleri üyelik aidatı miktarını ve banka hesap numarasını davalı işverene gönderip göndermediği anlaşılamamaktadır. Mahkemece öncelikle bu hususlar araştırılmalıdır. Sendika bu belge ve bilgileri davalı işverene göndermediği takdirde Toplu İş Sözleşmelerinde belirtilen ödeme tarihine göre faiz isteminde bulunamayacaktır.

Bundan başka 2821 Sayılı Sendikalar Kanunu'nun 61/2. fıkrasında sendika üyelik aidatının bir ay içerisinde sendikaya gönderilmesi öngörülmüş ise de; yukarıda açıklandığı şekilde kanunda işverene bir aylık ödeme süresi öngörülmesi temerrüt için yeterli görülmemiş, işverenin ayrıca temerrüde düşürülmesi gerektiği kabul edilmiştir. Mahkemece yapılacak araştırma sonucuna göre sendika tarafından açıklanan belge ve bilgilerin işverene gönderilmediği tespit edilir ise dava tarihinden önce davalı temerrüde düşürülmediğinden dosyadaki noter ihtarnamesi Ankara 5. İş Mahkemesi 2001-1381 E, 2001 -1652 K sayılı ilamına konu alacaklar için temerrüt oluşturur ise de bu dava konusu alacaklar, ihtarname tarihinden sonra olması sebebi ile temerrüt oluşturmayaacağından) hüküm altına alınan alacağa, dava tarihinden ıslahla artırılan kısım için ıslahtan itibaren faiz yürütülmesi gerekir iken eksik araştırma ve inceleme ile yazılı şekilde hüküm kurulması hatalıdır.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine. 14.12.2010 gününde oybirliğiyle karar verildi.